



بسمه تعالی



چهل و هفتمین دوره مسابقات قرآن کریم جمهوری اسلامی ایران

یادواره سید شهیدای خدمت و بهرامان شهیدش

((نخستین معارفی - مرحله شهرستانی))

دفترچه سوالات رشته معارف قرآن کریم (اهل سنت)

شامل: ۵۰ سؤال ۴ گزینه ای

زمان برگزاری آزمون: ۶۰ دقیقه

تذکرات مهم:

- * پیش از پاسخ گویی به سوالات، حتماً مشخصات خود را بر روی پاسخنامه بنویسید.
- * به مدت زمان معین شده جهت پاسخ گویی به سوالات توجه داشته باشید.
- * آزمون دارای امتیاز منفی بوده و به ازای هر سه پاسخ نادرست، یک پاسخ درست حذف خواهد شد.
- * در پایان آزمون، سوالات را به همراه پاسخنامه تحویل مراقبین آزمون دهید.

۱- مفرد واژه «أَدْعِيَاءُكُمْ» چیست؟

الف) دَعَى (ب) داعی (ج) ادعی (د) دَعَوَ

۲- کدام واژه اشتباه ترجمه شده است؟

الف) أَقْسَطُ: میانه‌روتر (ب) أَقْطَارُ: ناحیه‌ها (ج) يَعِصُكُمْ: شما را محفوظ می‌دارد (د) الْمُعَوِّقِينَ: بازدارنده‌ها

۳- پیامبر اکرم (ص) چه نامی را برای شهر «يَثْرِبَ» برگزید؟

الف) طوبی (ب) مدینة النبی (ج) طیبه (د) اَرْض مقدسة

۴- کدام مورد در محتوای سوره احزاب وجود ندارد؟

الف) بحث درباره دو غزوه «احزاب و بنی قریظه»
ج) احکام و مقررات الهی
(ب) آداب اسلامی
(د) روشنگری درباره مسیحیان نجران

۵- منظور از «دعوت به تقوا» در آیه «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ» چیست؟

الف) پرهیز از سازش با کفار و منافقان
ج) پرهیز از اعتماد به غیر خدا
(ب) پایداری و افزودن به تقوا
(د) ترک محرمات و انجام واجبات

۶- بنا بر آیه «النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ وَ أَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ» همسران پیامبر (ص) در چه چیزی برای مسلمانان به مثابه مادران می‌باشند؟

الف) ارث بردن از آنان (ب) تحریم ازدواج با آنان و وجوب تعظیم (ج) اطاعت از حکم و فرمان (د) همه موارد

۷- منظور از «صادقین» در آیه «لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ» چه کسانی هستند؟

الف) پیامبران صادق (ب) مؤمنان و پیروان راستین انبیاء (ج) همه انسان‌ها (د) افراد راستگو و حق طلب
۸- کدام گروه از مشرکان مصداق عبارت «إِذْ جَاؤُكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ» در آیه «إِذْ جَاؤُكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَ مِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَ إِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ...» است؟

الف) یهودیان بنی قریظه (ب) قریش و کنانه (ج) طوایف اسد و غطفان (د) قبایل ثقیف و هوازن
۹- کدام گروه از مشرکان، مصداق عبارت «وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ» در آیه «إِذْ جَاؤُكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَ مِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَ إِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ...» است؟

الف) یهودیان بنی قریظه (ب) طوایف اسد و غطفان (ج) قریش و کنانه (د) قبایل ثقیف و هوازن
۱۰- گزینه صحیح در آیه «هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَ زُلْزِلُوا زَلْزَالًا شَدِيدًا» چیست؟

الف) مقصود از آزمایشی که در آیه به آن اشاره شده، کشته شدن برخی اصحاب رسول الله (ص) در جنگ احزاب است.
ب) آیه به جنگ مسلمانان با یهودیان ینی قریظه اشاره دارد.

ج) منظور از مؤمنان در آیه، منافقان هستند.

د) منظور از زلزله در اینجا، اضطراب و آشفتگی قلوب است.

۱۱- منظور از «فتنه» در آیه «وَ لَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ لَا تَوْهًا» چیست؟

الف) درگیری داخلی (ب) کافر شدن (ج) شایعه پراکنی (د) شک و دودلی

۱۲- گزینه اشتباه در آیه «أَشِحَّةٌ عَلَيْكُمْ... فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِالسِّنَةِ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ» چیست؟

الف) عبارت «سَلَقُوكُمْ بِالسِّنَةِ حِدَادٍ» متضمن استعاره مکنیه است.

ب) منظور از «خیر» مال و غنیمت است.

ج) آیه درباره منافقان ترسو نازل شده است.

د) معنای «أَشِحَّةٌ عَلَيْكُمْ» این است که آنان به محبت و دوستی شما اصرار می‌کنند.

۱۳- کدام صنعت بلاغی با عبارت مقابل خود سازگاری ندارد؟

الف) مِنْ فَوْقِكُمْ وَ مِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ: تضاد در تشبیه
ج) وَ أَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ: تشبیه بلیغ
(ب) أَوْلَىٰ بَعْضٌ: مجاز به حذف
(د) مِثَاقًا غَلِيظًا: استعاره

۱۴- درباره لغت «نَحَب» کدام گزینه صحیح است؟

- الف) کنایه از زنده شدن است.
 ب) در عبارت «قَضَى نَحْبَهُ» به معنی وفاداری به عهد و پیمان است.
 ج) از باب قتل به معنای خندیدن است.
 د) در اصل به معنای نذر و تعهد است.

۱۵- بنا بر گفته ابن جریر طبری، آیه «مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَن قَضَىٰ نَحْبَهُ» در شأن چه کسی نازل شده است؟

- الف) سعد بن معاذ
 ب) جابر بن عبدالله
 ج) انس بن مالک
 د) انس بن نصر

۱۶- مقصود از «أَرْضًا لَمْ تَطْوُوهَا» در آیه «وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَمْ تَطْوُوهَا» کجاست؟

- الف) سرزمین فارس
 ب) خیبر
 ج) سرزمین روم
 د) فتح مکه

۱۷- عبارت «هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ» متضمن کدام نکته بلاغی است؟

- الف) استعاره
 ب) رعایت فواصل
 ج) اطناب
 د) اطباق

۱۸- کدام واژه اشتباه ترجمه شده است؟

- الف) تُرْجَى: امید داری
 ب) حَرَجٌ: فشار و گناه
 ج) بُكْرَةٌ: بامداد
 د) أَصِيلٌ: شامگاه

۱۹- واژه «وَطَرًا» از نظر زجاج به چه معناست؟

- الف) عشق و علاقه
 ب) بی میلی
 ج) نیاز شدید
 د) نفرت و بیزاری

۲۰- با توجه به عبارت «وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ «منظور از نعمتی که خداوند به «زید» ارزانی داشت، چیست؟

- الف) اسلام
 ب) آزادی از بردگی
 ج) ازدواج با زینب
 د) وجود پیامبر (ص)

۲۱- با توجه به عبارت «وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَانْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ» پیامبر

(ص) چه چیزی را در دل خود مخفی نموده بود؟

- الف) طلاق و جدایی زید از همسرش
 ب) علاقه پنهانی به زینب
 ج) خبر قصد ازدواج با زینب را که خدا به او داده بود.
 د) ترس از مخالفت مردم با ازدواج او با زینب

۲۲- چرا در آیه «وَسَبَّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا» بر دو زمان صبح و شام برای تسبیح خداوند تأکید شده است؟

- الف) زیرا روز با آن آغاز شده و با آن پایان می یابد.
 ب) زیرا فرشتگان در این دو زمان نازل می شوند.
 ج) زیرا رزق و روزی در این دو زمان عطا می شود.
 د) زیرا بیشتر مردم در این دو زمان غافل هستند.

۲۳- مقصود از «مَتَّعُوهُمْ» در آیه «فَمَتَّعُوهُمْ وَسَرَّحُوهُمْ سَرَاحًا جَمِيلًا» چیست؟

- الف) اعطای مال یا لباس
 ب) اجرای صیغه عقد و متعه
 ج) مهلت دادن برای اتمام عده
 د) گفتار نیکو و شایسته

۲۴- در عبارت «وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ» کدام نکته بلاغی دیده می شود؟

- الف) تشبیه
 ب) تضاد
 ج) طباق
 د) جناس

۲۵- ترجمه عبارت «لَنُغَرِّبَنَّكَ بِهِمْ» چیست؟

- الف) تو را نسبت به دشمنان آگاه می کنیم.
 ب) اینها را به سوی تو تحریک و تشویق می کنیم.
 ج) تو را بر آنان مسلط می کنیم.
 د) دشمنی آنان را نسبت به تو از بین می بریم.

۲۶- منظور از «نِسَائِهِنَّ» در آیه «لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ.... وَلَا نِسَائِهِنَّ» چه کسانی هستند؟

- الف) زنان مؤمن
 ب) زنان اهل کتاب
 ج) محارم نسبی
 د) محارم سببی

۲۷- بنا بر نظر قرطبی مقصود از «صَلَاةٌ مَلَائِكَةٌ» در آیه «إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ» چیست؟

- الف) دعا و گرامیداشت اوامر
 ب) دعا و استغفار
 ج) رحمت
 د) نزول رحمت

۲۸- درباره آیه «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلِيبِهَا ذَلِكَ أَذْنَىٰ أَنْ يُعْرِفْنَ فَلَا يُؤْذِنَنَّ» گزینه اشتباه

کدام است؟

- الف) مقصود از عبارت «ذَلِكَ أَذْنَىٰ أَنْ يُعْرِفْنَ فَلَا يُؤْذِنَنَّ» این است که معلوم شود این زنان، آزادند؛ نه برده.

ب) بنا بر برخی احادیث، مقصود آیه این است که زنان سر و صورت خود را (بجز چشم چپ) بپوشانند.

ج) مقصود آیه این است که زنان باید تقوا پیشه کنند و پاها و دستهای خود را بپوشانند.

د) منظور از پوشش در روایت طبری از ابن عباس، پوشاندن سر و صورت با روسری و نمایان نمودن یک چشم است.

دفترچه سؤالات رشته معارف قرآن کریم (اهل سنت) – مرحله شهرستانی

- ۲۹- کدام بخش آیه «لَنْ يَنْتَهِيَ الْمُتَفَقُّونَ وَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَ الْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ» به کسانی اشاره می کند که به منظور ایجاد اضطراب، اراجیف و اخبار بد در میان مردم منتشر می کنند؟
- الف) لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ (ب) الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ (ج) الْمُنَافِقُونَ (د) الْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ
- ۳۰- بر اساس گفته ابن عباس، مقصود از عبارت «يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَلَكُمْ» در آیه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ قُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَلَكُمْ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ» چیست؟
- الف) یعنی گناهان شما را می آمرزد. (ب) یعنی حسنات شما را قبول می کند. (ج) یعنی کارهای شما را به موفقیت می رساند. (د) یعنی میان شما صلح و دوستی برقرار می سازد.
- ۳۱- قول صحیح درباره امانت خداوند که در آیه «إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَيُّنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا» به آن اشاره شده، چیست؟
- الف) ترک گناهان (ب) انجام طاعات (ج) امانت اموال (د) عموم فرائض و تکالیف
- ۳۲- منظور از «أَيُّنَ» در آیه «إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَيُّنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا» چیست؟
- الف) امتناع ناشی از ترس (ب) امتناع ناشی از جهل (ج) امتناع ناشی از عجز (د) امتناع ناشی از اجبار
- ۳۳- کدام عبارت متضمن تشبیه مرسل مجمل است؟
- الف) إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا (ب) إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ (ج) وَ سَلِّمُوا تَسْلِيمًا (د) لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَى
- ۳۴- کدام گزینه درباره سوره سبأ صحیح نیست؟
- الف) داستان برخی پیامبران در آن آمده است. (ب) در مکه نازل شده است. (ج) به یگانگی خدا و نبوت و معاد می پردازد. (د) سوره به برخی انحرافات یهود اشاره می کند.
- ۳۵- معنای صحیح «سابغات» در آیه «أَنْ أَعْمَلَ سَابِغَاتٍ وَ قَدَّرَ فِي السَّرْدِ» چیست؟
- الف) سینی بزرگ (ب) وسیع و کامل (ج) بافتن حلقه های زنجیر (د) سریع و باشتاب
- ۳۶- کدام گزینه درباره کلمه «جفان» صحیح است؟
- الف) جمع اجفنه- سینی بزرگ (ب) جمع جفنه- سینی بزرگ (ج) جمع جفن- سینی بزرگ (د) جمع جفون- سینی کوچک
- ۳۷- با توجه به نظر ابن کثیر در چند آیه از قرآن کریم، پیامبر اکرم (ص) مأمور شده برای تأکید بر حقانیت روز قیامت به خداوند قسم بخورد؟
- الف) شش آیه (ب) دو آیه (ج) چهار آیه (د) سه آیه
- ۳۸- منظور از «رجل» در آیه «وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَذْلُكُمْ عَلَى رَجُلٍ يُبَيِّنُكُمْ إِذَا مَرَقْتُمْ كُلَّ مِرْقَةٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ» چه کسی است؟
- الف) حضرت محمد (ص) (ب) ابی بن کعب (ج) کفار قریش (د) ولید بن عتبہ
- ۳۹- از کجای عبارت «الحمد لله» حصر فهمیده می شود؟
- الف) چون به صورت جمله اسمیه آمده است. (ب) چون به جای ضمیر از اسم ظاهر استفاده شده است. (ج) چون ال آن برای استغراق است. (د) چون هر دو طرف عبارت، معرفه آمده است.
- ۴۰- کدام گزینه صحیح نیست؟
- الف) سدر: سرو (ب) حَمَط: تلخ و زشت (ج) أثل: میوه بدبو (د) العِرم: حائل بین دو چیز
- ۴۱- مقصود از عبارت «وَ مَرَقْنَاهُمْ كُلَّ مِرْقَةٍ» درباره قوم سبأ چیست؟
- الف) آنان را به مریضی های سخت چون طاعون و وبا مبتلا کردیم. (ب) آنان را هلاک ساختیم. (ج) آنان را فقیر و نیازمند کردیم. (د) آنان را آواره و در به در کردیم.

دفترچه سؤالات رشته معارف قرآن کریم (اهل سنت) – مرحله شهرستانی

۴۲- معنای «لِنَعْلَمَ» در آیه «وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُوْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ» چیست ؟

الف) یعنی علم خود را به انسان ارائه می دهیم.

ب) یعنی انسان ها را با تسلط شیطان آزمایش می کنیم تا پاک را از ناپاک بشناسیم.

ج) یعنی ما می دانیم که چه کسانی پاک و چه کسانی ناپاک هستند.

د) همه موارد.

۴۳- مراد از «حق» در آیه «حَتَّىٰ إِذَا فُزِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ» چیست ؟

الف) پیامبر (ص) ب) قیامت ج) اجازه شفاعت د) قرآن کریم

۴۴- صفت «فَتَّاح» در آیه «وَ هُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ» به چه معناست ؟

الف) برطرف کننده مشکلات ب) حاکم و قاضی ج) باز کننده درهای عالم غیب د) انتقام گیرنده از گنهکاران

۴۵- معنای درست واژه «التَّناوُسُ» کدام است ؟

الف) نزدیک ب) دور ج) احساس دوری د) برگرفتن و تناول

۴۶- منظور از «مَا يَشْتَهُونَ» در آیه «وَ حِيلَ بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِّن قَبْلٍ» چیست ؟

الف) بهشت ب) دنیا ج) مرگ د) اموال و خانه هایشان

۴۷- در محتوای سوره فاطر کدام گزینه وجود ندارد ؟

الف) تفاوت مؤمن و کافر ب) دعوت به انفاق در راه خدا ج) اثبات قدرت خدا د) دعوت به سوی یگانگی خدا

۴۸- منظور از «غُرُور» در آیه «وَ لَا يَغُرُّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ» چیست ؟

الف) دوست بد ب) دنیا ج) شیطان د) نفس اماره

۴۹- گزینه نادرست در تفسیر آیه «وَ مَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَ هَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ» چیست ؟

الف) فُرَات یعنی آب رودخانه ب) سَائِغ؛ یعنی آب گوارایی که به آسانی از گلو پایین رود.

ج) أُجَاج: آبی است که به علت شوری زیاد گلو را می سوزاند. د) مقصود اصلی آیه، مقایسه مؤمن و کافر است.

۵۰- عبارت «إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ» متضمن چه نکته بلاغی است ؟

الف) طباق اشتقاق ب) قصر صفت بر موصوف ج) مبالغه د) حصر قلب